

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Poggii Florentini Oratoris || Clarissimi, Ac Sedis Apo.||
Secretarii Opervm ||**

Poggio Bracciolini, Gian Francesco

Argentinae, 1513

VD16 ZV 12623

Antonius panormita Poggio lasciui[a]e scriptoru[m] suoru[m] defensiua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14341

te locandi causa ut existimo / sed acta extimari possint. Laudo ego doctrinā tuā: iocunditate carminis: iocos ac sales: tibiq; gras ago pro portūcula mea: qui latinas musas / q; iam dudū nīmīū dormierūt / a somno excitas: Pro charitate tū qua oibus debitor sumus / unū est qd' te monere & debeo & volo: ut scz deinceps grauios ra qdam mediteris. Hac em que adhuc edidisti vel aetati cōcedi possunt / vel licentia iocandi. Ita & Vergilius adolefcēs iustitiam priapeia: & multi p̄terea: qui post lasciuos vsus seueriorib; va carūt. Vt em Terentiū n̄ refert: hęc gras aliā vitā / alios mores postulat. Itaq; tuū est iam missam facere lasciuam: & res serias describere: ne arguat vita impura libelli obscenitate. Scis em nō licere idem nobis qui chr̄iani sumus / qd' olim poetis qui deū ignorabāt. Sed forsasse ius Mineruā doceo. Tu ipse hoc idem tentis qd' laudo probocq; & te ad maiora hortor. Hęc bono aīo accipias rogo. Ego em tuus sum: tu Poggii a scribe in tuis. Plura scripsissem si per oclū licuisset. Verum alias erimus songies / si hęc non displicerint tibi. Vale. & me quī id mutū fieri intellīgas ama. Romę iij. Nonas Aprilis: manu festina.

Antonius panormita Poggio florentino S.D.P.

Ep̄le tuę q̄ veterē sane & antiquū illū eloquētię romanę morē prae ceteris mea sententiā exprimit / ad me ut iusseras placet. Eas tamen si auctorē obtinuisse / abs te tū pro qua dā singulari earū elegantia pfectas a iaduertentā habent em ep̄stole tuę nescio quid excessum / suauitate / acrum / opulentū / graue atq; ea quidem in signiter: ut qui tuas illas esse dubitarit / auctorē quoq; p̄ter te nō inueniat. Oblectantur me itaq; & affecterūt cum ob alias causas / tum vel maxime q; opusculū meū tibi non inuocandū extitisse significas: nec nō aut Lirici poetę non obscuri iudicio laudatum probatūq;. Qua quidē ex re mihi / ac meo libello plurimū gratulari liceat. Mihi qdē: quia locupletissimos hos mihi laudatores cōperierim / qui pro rerū singulā eloquētiā q̄ant ex fumo fulgorē exhibere: atq; ipm si mō velint tersitem / v̄l quēvis aliū abiectissimę cōditōis virū illustri laude perspicuū reddere. Libello autē: quia in doctissimorū hoīm manus tandē puenit / quos certus egedem eram minime reprehensuros fore lasciuā eius: quippe cū p̄imos norint viros doctos / graues / scōs & gracios & n̄ros talia scriptitasse: atq; inter manus adhuc vsari Catullū albiū / Tibullū / Propertii / Iunū Iuuenalē / M. val. Martiale: & prius P. Vergiliū / P. nasonē poetas egregios & latinos: qui plerūq; vsba adeo nuda pferunt & dicunt sceda / ut haud scias scēne magis / aut lupanari digna sint. Ego vir humanissime / tot sumos oratores / tot sumos viros memorię proditū cōperio / se hoc genē studii orū & oblectasse & exercuisse: ut ignorē mediū illud qd' se nō oblectarint & exercuerint. Nam ipm phōs; p̄ncipē Platonem non qdem chr̄ianū hoīm / sed qui de um nō ignorauerit: imo unū deū seruauerit / ceteros angelos v̄l demones dixerit: cōstat vsus equidē petulantes fecisse in Ascia / in Alexim / in Pherem pueros. Itē & de Dione Syracusano: & generalit̄ eius nō nisi vsus molles & amatorios extitisse: e quibus hos tū hic loci cōmemorē: quibus aliqui licētius liberiusq; ex gr̄eco in latinū cōuerfos. Tu Platonē lepidissimū audi. Dū semiulco strauio i eū puellū strauio: Dulcemq; florē spūs dūco. Ex apto tramite aīa egra & saucia cucurrit ad labia mihi / rictūq; oris peruitū. Et labra pueri mollia rimata inueneri trāsitus ut trāsiliet nīcū. Tū sumo ore qd' plusculū fuisset: in cętu osculi amoris igni percita trāsisset / & me linq̄ret. Et mira p̄ sum res moneret: ut ad me fierē mortuus / ad puerū interuierē. Solonē quoq; & unū ex vij. sapientib; habitū & seuerū virū / & verū phm fuisse nō est q̄ nescias: autē eū si vsus lasciuissimos edidisse palā est. Idē Diogenē cynicū: Zes nonem stoicū: Teium lacedemoniū: Callimachū: in quibus vel precipue numerāda est Sappho lesbia: cuius versus qui etiam latini extant ad Phaonē Siciliensem amatore sumum / adeo impudici / adeo p̄ces / alioqui adeo elegantes sunt: ut cuiq; legenti pruriginē excitent. Etiam ipi nostri. Enimvero ut Horatius in poetis in similibus scriptū reliquit: semp̄ pictorib; atq; poetis cōcellum fuit / qd' libet audere

Ad grauiora horat.

Terentius

Lasciuam scriptorū tuetur.

Plato & ceteri poetae lasciu.

- Catullus.** licere. Cum vero lasciuia delegerint: ea lex poetis & uersissima illa quodam qua Catullus dixit: nam castum esse decet pium poetam ipsum: uersiculos nihil est necesse. Qui tum denique habet salem ac leporem: si sint mollituli ac parum pudici: & quod pruritat incitare possint. Quod & Valerius Martialis eruditissime simul ac faceris sine probat in hac uerba. Sed hi libelli tanquam coniugibus suis non possunt placere sine mentula. Ego itaque tantorum uirorum exemplo nitor: maiorum praecipue: huius deo denique aliquid struere quod sit in suo genere perfectum: fremat licet odij ne scio quis ex ultima uulgi sece: alioqui uir malignus: & qui nihil furiosi habet praeter cerebrum: falsoque putet me proinde parum pudicum: quia uersus mei molles atque ludicri sint: quasi ut caetera bona illud quoque nescierit: quod scilicet eorum condicio res sint futuri huiusmodi uerius: quo minori cum seueritate compositi: atque eo sanctorum iudicandi quo apertiores sunt. Qua in re si meo testimonio non satis credideris.
- Madauren.** Madaurensem cuidam magne auctoritatis viro non potest non assentiri: qui non in eleganter ait. Platonis uersus tanto pudicitius compositi: quanto simplicius professi. Dissimulare enim & occultare peccantis: profiteri & promulgare ludentis est. Et sane perquam ridiculum est eos impuros interpretari: qui spurcis uerbis utantur cum res exigat. Quippe qui medendi scientia morbos curant: hi qui cum obscenis partibus medicamenta adhibere uolunt: obscenis id explicent uocabulis opus esse.
- Voconius.** an idcirco uita obscenos arbitrare: Scimus Voconium poetam summa castimonia praeditum fuisse: & tamen eum parum lasciuam exercuisse: satis indicat epigramma quod diuus Hadrianus ita eius sepulchro inscripsit. Lasciuus uersu mente pudicus erat. Rursus quis ambigit aneum Senecam Christum nomine: & apostoli Pauli amicum fuisse: & in Cathalogo sanctorum positum: Caeterum si quid Plinio secundo credimus: non serua modo: uerum sales & iustus descripsit. Praeterea floret hac in nostra tempestate sacerdos quidam non minus continens quam discretus atque eloquens habitus: cuius (ut uulgo loquar) praedicationibus sepe numero ipse affuit: & nisi surdus o ino sum: ita eum nudis ac deturpatis affectibus interdum excandescere in frequentissimum populum exaudiri: ut non dicam in templo: sed ne in foro quidem adesse crediderim: an ideo illum turpem iudicabis: quia turpia turpis: id est foedioribus uerbis castiget. Minime Herde. Mihi quidem si neque eadem mens est: eadem intentio: nec refert si per iustus ac iocos id agam, namque eo modo & nos agere posse maiores nostri instituerunt: & instituta perpetuo obseruauerunt. Et sane omnes: nam si ueterum scriptorum monumentis fides praestanda est: quicumque perlegitur: aut rerum: aut uerborum simul & rerum lasciuia perlitur. Quorum ex nostris perpaucos numerabo: nam si singulos exequi uelim: eundem scribam Horstem alterum ex integro scriptum: necdum finitum necesse est. Ergo (ut Plinius uerbis utar) uerear ne me non satis deceat quod decuit M. tullium. C. caluuium. Asinium pollionem. M. mesalam. Q. hortensium. M. brutum. Lucium sylvium. Q. catulum. Q. scauolam. Seruium sulpitium. Varronem. Torquatum: imo torquatos. C. memmum. C. lentulum. Getulicum. Anneum senecam. Lucanum: & proxime Virginium ruffum: Et si non sufficiunt exempla priuata: Diuum Iulium/ Diuum Augustum/ Diuum Neruam/ Titum Caesarem: Neronem enim transeo: quibus sanctum non corrumptum in deterius: quae etiam a malis aliquando: sed honesta manere quae sepius a bonis. Inter quos uel praecipue numerandus P. Vergilius: Cornelij nepos: & prius Ennius Actiusque. Non quidem hi senatores. Sed sanctitas morum non distat ordinibus. Ego uero tantorumque uirorum exemplo & auctoritate fretus: non est quod uerear hisce uerbis iocari/ ludere/ ridere/ tum irasci/ amare/ flere: et denique remitti posse. Mirum quidem his opusculis animus remittitur & fouetur: & ad maiora succenditur. Verum emuero epigrammata quia breuia: licet arguta & quibus non copia: sed acutissime certamus pro inuicem quicquid proficere: seria uero quae continua & longa sunt: sane nulli

odiosus securus non potest. Quo fit ut & si maxime id concupiscam/serias res tamen reponere non queam in presentiarum: distringor equidem mille/atque iterum mille occupationibus quibus nullo pacto carere nunc possum. Si vero his quos Deus optemus maximus sinat aliquando extricere: Condere victuras tentem per sacula curas: Et nomen flammis eripuisse meum. Sed quid ego hec tecum/qui itidem quod ego sentis: qui pro tua eruditione facile concedis: me/ sed cum tot tantisque viis errare potuisse: Nam cum neque odium/ neque reliquum vulgus tantifecerim/ ut sine maledictione ad seferesponderem: tecum id agere consilij fuit: quasi apud te verum doctissimum/ & qui vulgi impetitam satis exploratam habessiore decuit in me meosque mores opinionem falsam praesertim querere. Sed iam ea de re multa satis superque sanis. Redeo ergo ad epistolam tuam ut ornatissimam atque officij plenam ita mihi admodum gratam & iocundam: in qua quidem nihil legi/ nihil vidi quin ego animo/ quin leta fronte acceperim praeter breuitatem. Proinde cura ut deinceps ad me longior fias: quod tu te perhumaniter polliceris: ut intelligas nihil mihi hibernus videri quam Poggij epistolam sigillatam. Postremo me totum dedas V. C. Antonio Iulio compoete meo: & vel tu soluto/ vel ille iuncto pede aliquid litterarum ad me exarate. Vale decus nostrum. & me ut facis ama. Ego enim te diligo: te obliero te admiror/ & quidem quam maxime possum. Iterum vale. nec me fraudes voluptate/ ac vice tuarum epistolarum: quae ut initio dixi/ praeter ceteris gratior cunctis & vere Romanae mihi visae sunt. Ex Bononiae quae cursum. Scribam post haec ad accerimur & pereliquentem virum Nycholaum de Malpigijs: si modo festinatis atque alacris huius nuncij ratio permiserit. sin minus: quam primum per alium. Tu tamen in omnem euentum ex me illi saluae dicas desiderium satis & corculum Antonij panormite.

Poggius Florentinus Antonio panormite Salutem dicit plurimam.

Plumbus verbis quam necesse erat defendis libellum tuum apud hominem non solum non accusantem eum/ sed defendentem. mihi enim satis probat opus tuum his limitibus quos tibi antea perscripsi: quos si seruaris/ praestabo tibi etiam militem pugnatorem in subsidijs tuis. Perplacuit mihi tum verborum frauitas/ tum grauitas sententiarum. Testimonia insuper quae affers ad causae tuae defensionem tam sunt grauita/ tam veneratione & fide digna: ut religiosum sit/ eis nolle assentiri/ & impudentie singularis: si tamen in tuam sententiam loquantur. Sed vide ne longe a te distentiant. Ego quidem qui academicorum more nil audeo affirmare: vereor ne plurimum eorum si sigillatim citentur/ coram equo iudice vel pudore sileant rei causa qui eos in causam adduxerit: vel si dicere testimonium rogentur/ aperte & palam causam tuam deserant: religioni potius eorum ac veritati consulentes/ quam opinioni tuae: tunc summopere reprehendant/ qui continentissimos ac prudentissimos viros non solum a vite/ sed verborum quoque turpitudine abhorrentes/ in obscenae vilisque causae defensionem rogaris. Nam quis tibi vel parum doctus concedat: ut missos faciam graecos quibus ad libertatem dicendi fingendique quae vellent summa fuit tum leuitas/ tum licentia: quis inquam concedat tibi virum castissimum/ sacratissimum Marcum Tullium/ virum omni virutum laude cumulatam: cuius non solum facta/ sed dicta per totam vitam omni petulantia caruere: dicendique genere & turpiloquo uti: Lege vitam suam: lege mores: lege amulos atque obtrectatores eius: nisi tale inuenies/ ne ab iniuridis quidem & maliuolis obiectum. Quis Marcum Varronem tibi credat abesse virum grauem/ maturum: cuius nomen etiam quam prae se fert maiestatis venerationem: Brutum vero ex stoicorum schola: cuius

Cōtra lasque
ue scribentes

Cicero.

Varro.

Brutus.